

НАРЕДБА за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Приета с ПМС № 131 от 13.07.2000 г., обн., ДВ, бр. 59 от 21.07.2000 г., в сила от 1.01.2001 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. (1) С наредбата се определят изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

(2) При третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти се спазват международните споразумения, по които Република България е страна - за случаите, когато с тях се поставят допълнителни изисквания към отработените масла и отпадъчните нефтопродукти.

Чл. 2. Целта на наредбата е:

1. осигуряване събирането на отработените масла и отпадъчните нефтопродукти и тяхното последващо преработване или обезвреждане без риск за човешкото здраве и околната среда;

2. въвеждане и функциониране на екологосъобразна система за управление и контрол на дейностите по третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти;

3. предотвратяване и ограничаване замърсяването на въздуха, водите и почвите и ограничаване на рисковете за човешкото здраве в резултат на третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

Чл. 3. (1) Отработените масла и отпадъчните нефтопродукти се преработват чрез регенериране.

(2) В случаите, когато техническите условия не позволяват тяхното регенериране, отработените масла и отпадъчните нефтопродукти могат да бъдат изгаряни с оползотворяване на енергията.

(3) В случаите, когато техническите условия не позволяват тяхното регенериране или изгаряне съгласно изискванията по ал. 1 и 2, отработените масла и отпадъчните нефтопродукти се обезвреждат чрез други методи на деструкция или контролирано съхранение.

Чл. 4. Забранява се:

1. изхвърлянето на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в повърхностните и подземните води, във водите от крайбрежните зони и канализационните системи;

2. съхраняването и/или изхвърлянето на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, водещо до замърсяване на земята и почвата;

3. неконтролираното изхвърляне на остатъците, отделени при третирането на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

4. третирането, в т. ч. изгарянето, на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти при превишаване на установените норми за допустими емисии на вредни вещества в атмосферния въздух или неспазване на свързаните с тях нормативни изисквания.

Чл. 5. (1) Дейностите по събирането, съхраняването, преработването, обезвреждането и транспортирането на отработени масла и отпадъчни

нефтопродукти се извършват от лица, притежаващи съответното разрешение по чл. 37 от Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда (ЗОВВООС).

(2) Разрешението по ал. 1 се издава от компетентните органи по чл. 37 ЗОВВООС, включително след проверка на инсталациите, потвърждаваща, че са взети необходимите мерки за опазване на човешкото здраве и околната среда.

(3) Резултатите от проверката по ал. 2 са основание за издаване или отказ за издаване на разрешението.

(4) Компетентните органи по чл. 37 ЗОВВООС периодично, поне един път годишно, проверяват лицата по ал. 1 за установяване съответствието на условията по управление на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти с тези в издадените разрешения.

Чл. 6. (1) Физическите и юридическите лица - притежатели на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и/или извършващи дейности по събирането, съхраняването, преработването, обезвреждането или транспортирането им, подлежат на контрол, включително на периодични проверки за установяване прилагането на изискванията на наредбата.

(2) Контролът по управление на отработените масла и отпадъчните нефтопродукти се извършва от органите и по реда на глава пета, раздел III от ЗОВВООС.

(3) Компетентните органи по чл. 11, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда осигуряват достъп на обществеността до издадените разрешения за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и резултатите от контролните проверки по чл. 5, ал. 4.

Чл. 7. Лицата, извършващи дейностите събиране, съхраняване, обезвреждане и/или преработване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, водят отчетни книги и изготвят и представят в регионалните инспекции по околната среда и водите годишни отчети за опасни отпадъци съгласно изискванията на Наредба № 10 от 1998 г. за реда за оформянето на документите относно отчета и информацията за управлението на дейностите по отпадъците (ДВ, бр. 151 от 1998 г.).

Чл. 8. Физическите и юридическите лица, които притежават отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и не могат да осигурят тяхното преработване или обезвреждане съгласно чл. 3, ги предават на лицата по чл. 5, ал. 1 въз основа на договор най-малко веднъж на 6 месеца.

Раздел II

Изисквания към дейностите по събиране и съхраняване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Чл. 9. (1) Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти се приемат, събират и съхраняват разделно по групи съгласно Заповед № РД-323 от 10 август 1998 г. на министъра на околната среда и водите и на министъра на здравеопазването за определяне на класификация на отпадъците по смисъла на ЗОВВООС (ДВ, бр. 120 от 1998 г.) по начин, който позволява тяхното преработване.

(2) Отработени масла, съдържащи над 50 ppm полихлорирани бифенили (ПХБ) или полихлорирани терфенили (ПХТ), както и отпадъчни нефтопродукти, съдържащи халогенирани въглеводороди, се събират,

съхраняват и транспортират разделно от други масла и отпадъчни нефтопродукти.

(3) Не се разрешава смесване на моторни и трансмисионни масла с други отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

Чл. 10. (1) Отработените масла и отпадъчните нефтопродукти се събират:

1. в местата за смяна на отработени масла;
2. на площадки за временно съхранение при местата на тяхното образуване;
3. в събирателни пунктове, обособени самостоятелно или като част от инсталациите за преработване и/или обезвреждане.

(2) Предаването и приемането на маслата и отработените нефтопродукти в събирателните пунктове и инсталациите за преработване или обезвреждане се извършват въз основа на договор.

(3) При предаване, превозване и приемане на отработени масла и/или отпадъчни нефтопродукти се попълват отчетни карти за "Предаване, превозване и приемане на опасни отпадъци" съгласно изискванията на Наредба № 10 от 1998 г. за реда за оформянето на документите относно отчета и информацията за управлението на дейностите по отпадъците.

Чл. 11. (1) Местата за смяна на отработени масла задължително се оборудват със съдове за събиране, отговарящи на следните изисквания:

1. да бъдат химически устойчиви спрямо отработените масла и веществата, съдържащи се в тях;
2. да не допускат разливане и/или изтичане на отработените масла;
3. маркировката на съдовете да включва надпис "Отработени масла" с размери не по-малки от 10 x 20 см.

(2) Не се допуска поставяне на съдове за събиране на отработени масла и съхраняването им на открито.

(3) Забранява се смяната на отработени масла на места, които не са оборудвани за целта.

(4) Съдовете за приемане и/или съхраняване на отработените масла, съдържащи ПХБ/ПХТ над 50 ppm, да са изработени от алуминиев материал или от поцинкован, никелиран или повърхностно обработен с други покрития метал, осигуряващ не по-ниска степен на защита.

Чл. 12. (1) Общинските съвети определят местата за смяна на отработените моторни масла на тяхна територия с програмите по чл. 28, ал. 1 ЗОВВООС.

(2) Кметът на общината информира обществеността за местата за смяна на отработени масла, включително сервизите и бензиностанциите, извършващи смяна на отработени масла на територията на общината.

(3) Физически и юридически лица, предлагащи за продажба моторни и трансмисионни масла, поставят на подходящи и достъпни места в търговските си обекти списъка на местата по ал. 1, като посочват и точен адрес, телефон и фирма на най-близкото място за смяна на отработени масла.

Чл. 13. Отработените масла и отпадъчните нефтопродукти се транспортират съгласно изискванията на глава трета от Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с Постановление № 53 на Министерския съвет от 1999 г. (ДВ, бр. 29 от 1999 г.), във:

1. съдовете за събиране по чл. 11;

2. специално оборудвани за целта превозни средства.

Чл. 14. (1) Местата за временно съхранение по чл. 10, ал. 1, т. 2 с капацитет до 2000 л трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да бъдат бетонирани и/или покрити с маслоустойчив материал;
2. да бъдат оборудвани с приемателни резервоари или съдове за събиране;
3. при необходимост да имат помпени инсталации, с които отработеното масло да се прехвърля в приемателните резервоари.

(2) Събирателните пунктове за отработени масла и нефтопродукти и площадките за временно съхранение по чл. 10, ал. 1, т. 2 с капацитет над 2000 л се проектират, изграждат и експлоатират съгласно изискванията към площадките, съоръженията и инсталациите за временно съхраняване на отпадъци по приложение № 2 от Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци.

(3) Забранява се съхраняването на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в открити складове.

Раздел III

Изисквания към дейностите по преработване и обезвреждане на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Чл. 15. (В сила от 31.12.2008 г.) При изграждане и експлоатация на съоръжения и инсталации за преработване и обезвреждане на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти се използват най-добри налични техники.

Чл. 16. Физическите и юридическите лица, извършващи дейности по регенериране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, предприемат необходимите мерки за:

1. предотвратяване на възможните вредни въздействия върху околната среда и здравето на човека в резултат от експлоатацията на инсталациите за регенериране;
2. намаляване във възможно най-висока степен на количеството на неизбежните остатъци след регенерирането на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, както и съдържанието на опасни вещества в остатъците;
3. обезвреждане на неизбежните остатъци след регенерирането в съответствие с разпоредбите на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;
4. получените в резултат на регенерирането масла да не съдържат вещества, представляващи опасни отпадъци по смисъла на § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на ЗОВООС и да не съдържат ПХБ и ПХТ над 50 ppm.

Чл. 17. Регенериране на отработени масла, съдържащи над 50 ppm ПХБ и ПХТ, се допуска, при условие че прилаганите процеси за регенерация деструктират или намаляват съдържанието на тези компоненти, в резултат на което съдържанието на ПХБ и ПХТ в получените при регенерирането масла не надвишава 50 ppm.

Чл. 18. (1) При изгаряне на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в случаите по чл. 3, ал. 2 се спазват следните изисквания:

1. емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух не превишават съответните норми за допустими емисии съгласно приложението;

2. топлинната мощност на инсталациите, определена въз основа на топлотворната способност на отработените масла и отпадъчните нефтопродукти, е не по-малка от 3 MW;

3. отработените масла и отпадъчните нефтопродукти отговарят на условията по чл. 21, ал. 2, т. 1 на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци.

(2) Собствениците или ползвателите на инсталации за изгаряне на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти осигуряват съответните периодични и/или непрекъснати (автоматични) собствени измервания съгласно разпоредбите на Наредба № 6 на министъра на околната среда и водите от 1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (обн., ДВ, бр. 31 от 1999 г.; изм., бр. 52 от 2000 г.). Контролните измервания на емисиите на вредни вещества се извършват от съответните контролни органи съгласно чл. 19, ал. 2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

(3) Остатъците след изгаряне на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти се обезвреждат съгласно Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци.

Чл. 19. (1) Лицата, извършващи дейностите по чл. 5, ал. 1, осигуряват контрол на съдържанието на ПХБ/ПХТ, кадмий, никел, хром, ванадий, олово, мед, обща хлор и сяра в отработените масла и отпадъчните нефтопродукти, постъпващи в съответните инсталации и съоръжения.

(2) Вземането, съхраняването, транспортирането и анализите на пробите по ал. 1 се извършват по методи, установени със стандартизационни документи, а в случай на липса на такива - и по методики, утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването. Анализите по ал. 1 се извършват от акредитирани лаборатории.

(3) С издаваните разрешения по чл. 37 ЗОВООС компетентните органи могат да определят допълнителни изисквания към контрола по ал. 1.

(4) При установяване в отработените масла и/или в отпадъчните нефтопродукти на съдържание на ПХБ или ПХТ над 50 ppm лицата по ал. 1:

1. информират органите, издали разрешението по чл. 37 ЗОВООС, за произхода и количеството на замърсените масла и нефтопродукти;

2. осигуряват обезвреждането на отработените масла и отпадъчните нефтопродукти или ги връщат на предишния притежател, което да бъде предвидено в договора по чл. 10, ал. 2.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Отработено масло" е всяко смазочно или индустриално масло на минерална основа, негодно за употреба по първоначалното си предназначение, включително отработени моторни и трансмисионни масла, турбинни и хидравлични масла.

2. "Отпадъчни нефтопродукти" са всички течни и полутечни продукти на нефтена основа, които се отделят при съхраняването на нефт и течни горива, утайки от почистване на резервоари за нефт и течни горива, утайки от маслоуловители при почистване на отпадни води, остатъци от преработка на нефт.

3. Отработените масла и отпадъчните нефтопродукти са опасни и масово разпространени отпадъци по смисъла на § 1, т. 4 и 12 от допълнителните разпоредби на Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1997 г.; изм., бр. 56 от 1999 г. и бр. 27 и 28 от 2000 г.).

4. "Преработване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти" са всички процеси, позволяващи оползотворяването им чрез регенерация или изгаряне с оползотворяване на енергията.

5. "Регенериране на отработени масла" е процес на рафиниране на отработените масла с цел възстановяване на първоначалните им качества, включващ отделяне на съдържащите се в тях замърсители, продукти на окисление и добавки.

6. "Изгаряне" е използване на отработените масла и нефтопродукти като гориво за производство на енергия с цел оползотворяването ѝ.

7. "Събиране" са всички операции, чрез които отпадъчните масла и нефтопродукти достигат от притежателите до предприятията за преработване и/или обезвреждане.

8. "Обезвреждане" е всяка от операциите по приложение № 1.А към чл. 4 на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приложима за отработени масла.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 23, ал. 1 и § 11а от преходните и заключителните разпоредби на Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда.

§ 3. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2001 г.

§ 4. Разпоредбата на чл. 15 влиза в сила от 31 декември 2008 г.

§ 5. Указания по прилагането на наредбата дава министърът на околната среда и водите.

Приложение към чл. 18, ал. 1, т. 1

I. Норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух.

При изгаряне на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти емисиите на вредни вещества в димните газове не могат да превишават следните концентрации

3в mg/m :

1. прахообразни вещества (общо):

а) 10 - определени като 24-часова средна стойност;

б) 30 - определени като 30-минутна средна стойност;

2. серен диоксид:

а) 50 - определени като 24-часова средна стойност;

б) 200 - определени като 30-минутна средна стойност;

3. хлор - 100, определени като 30-минутна средна стойност;

4. флуор - 5, определени като 30-минутна средна стойност;

5. олово - 5, никел - 1, кадмий - 0,5; хром, мед и ванадий (общо) -1,5, определени за период на пробовземане между 30 минути и 8 часа.

II. Нормите се отнасят за 3% обемни концентрация на кислород в димните газове по т. 1.

III. Освен нормите по т. I при изгаряне на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в горивни инсталации не могат да бъдат превишавани и съответните норми за азотни оксиди и въглероден оксид в зависимост от вида на горивото и топлинната мощност на инсталациите съгласно чл. 22, ал. 1 от Наредба № 2 от 1998 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници (ДВ, бр. 51 от 1998 г.).